TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
2026-10-21 Nr. NV-2820

**2026-10-21 Nr. NV-2820**

| **VYRIAUSYBĖS IŠVADA**<br>Nr.: TAP-26-1195(2)<br>TAIS-26-11747(3) | **DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVANORIŠKO GYVENTOJŲ LĖŠŲ KREDITO ĮSTAIGŲ SPECIALIOSIOSE EINAMOSIOSE SĄSKAITOSE EKONOMINIO ĮVEIKLINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1556 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO NR. I-1508 3, 4 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1557 PROJEKTO** | | |
|---|---|---|---|
| | **Rengėjas** | **Svarstyta** | **Siūloma** |
| Pateikimo Seimui terminas<br>*2026-07-28* | *Pasirenkama*<br>*Finansų ministerija* | *Pasirenkama*<br>☒ TAP<br>☐ LRV pasitarimas<br>☐ LRV posėdis<br>☐ Nesvarstyta<br>*2026-10-20* | *Pasirenkama*<br>☐ Svarstyti TAP (II dalis)<br>☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalis)<br>☐ Grąžinti tobulinti |

## SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Lietuvos Respublikos Prezidentas siūlo naują įstatymo projektą, kuriuo būtų sudarytos galimybės gyventojams savanoriškai užsidirbti iš einamosiose sąskaitose laikomų lėšų, o valstybei per Nacionalinį plėtros banką mokėti palūkanas gyventojams už lėšas jų einamosiose sąskaitose, šias lėšas skolinant Nacionaliniam plėtros bankui investicinių projektų finansavimui bei taip uždirbant grąžą ir skatinant investicijas.

Fizinis asmuo savanoriškai sutiktų, kad jam būtų atidaryta specialioji einamoji sąskaita, kurioje lėšos būtų priskiriamos programai, kurią įgyvendinant kredito įstaigos specialiojoje einamojoje sąskaitoje esamas lėšas iki 2500 eurų dydžio skolintų Nacionaliniam plėtros bankui ILTE, o šios lėšos būtų naudojamos valstybės ir (arba) savivaldybių ir (arba) jų valdomų įmonių (arba įmonių, kurių dalininke yra valstybė arba savivaldybė) vykdomų ilgalaikių investicinių programų energetikos, ekonomikos konkurencingumo, valstybės saugumo ir gynybos, būsto ir susisiekimo projektams finansuoti. Šios lėšos būtų ir toliau draudžiamos Indėlių draudimo fonde. Nors komerciniai bankai skolintų lėšas Nacionaliniam plėtros bankui, gyventojai bet kuriuo momentu galėtų savo reikmėms pasiimti ir naudoti dalį ar visas šioje savo specialiojoje einamojoje sąskaitoje laikomas lėšas. Gyventojas vienu metu galėtų turėti tik vieną specialią einamąją sąskaitą, kurios lėšos susietos su programa. Programos palūkanų norma, mokama gyventojams, pagal įstatymo projektą negalėtų būti mažesnė už 0,1 proc. ir negali būti didesnė už 3 procentus. Išsamiai siūlomos nuostatos aprašytos projekto aiškinamajame rašte.

## PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvados projekte siūloma pritarti įstatymo projektui, siūlant:

- Atsisakyti fiksuotų palūkanų normos ribų (0,1–3 proc.), nes jos riboja galimybę lanksčiai reaguoti į rinkos bei ECB pokyčius ir kelia nuostolių riziką;
- Palūkanų normos nustatymo teisę suteikti Nacionaliniam plėtros bankui, o ne Vyriausybei;
- Papildyti, kad asmenys iniciatyvoje gali dalyvauti ir per kredito įstaigoje kliento jau turimą sąskaitą, kuri deklaruota kaip investicinė sąskaita;
- Atsisakyti Valstybės skolos įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto pakeitimo (kad valstybės garantijų dėl paskolų, naudojamų Savanoriško gyventojų lėšų kredito įstaigų specialiosiose einamosiose sąskaitose ekonominio įveiklinimo įstatyme nustatytiems tikslams įgyvendinti, suma nebūtų įtraukiama į skolinimosi limitus). Pažymėtina, kad kol Nacionalinis plėtros bankas yra centrinės valdžios sektoriaus subjektas, valstybės įsipareigojimai pagal paskolas, naudojamas įstatymo projekte nustatytiems tikslams pasiekti, būtų ribojami centrinės valdžios subjektams, turintiems teisę skolintis, nustatomo skolinimosi limito;
- Pakeitimus siekiant teisinio aiškumo, atsisakyti perteklinių reikalavimų ir kt.;

Išsamiai siūlymai išdėstyti Vyriausybės išvados projekte.

**PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS** ☐ Taip ☒ Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

| | | |
|---|---|---|
| **ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS)** ☐ Taip ☒ Ne | **GYVENTOJAMS** | ☐ Taip ☒ Ne |
| | **ŪKIO SUBJEKTAMS** | ☐ Taip ☒ Ne |
| | **VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS** | ☐ Taip ☒ Ne |
| | | |

**SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS**

☒ TM ☐ FM ☒AM ☒ EIM ☒ EM ☒ KAM ☐ KM ☒ SADM ☐SAM ☒ SM ☒ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☒ ŽŪM ☐ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinės organizacijos ☐ Kita

Projektas derintas ir su Lietuvos banku, Specialiųjų tyrimų tarnyba, UAB ILTE, Konkurencijos taryba.
Neatsižvelgta į Konkurencijos tarybos pastabą, kad, jei mokamas atlygis viršytų kredito įstaigų surinkimo ir lėšų valdymo išlaidas, tai galėtų būti laikoma valstybės pagalba kredito įstaigoms. Finansų ministerija nurodo, kad tai, jog kredito įstaigoms mokamas atlygis viršytų lėšų surinkimo ir valdymo išlaidas, nėra pakankamas pagrindas konstatuoti valstybės pagalbą. Rinkos sąlygomis sudarytas sandoris nesuteikia pagalbos kitai sandorio šaliai, o jos pelningumas savaime nėra lemiamas kriterijus.

**PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI**

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.
Projektas svarstytas 2026 m. spalio 20 d. tarpinstituciniame pasitarime. Pastabą išsakė Konkurencijos taryba. Atsižvelgiant parengtas Vyriausybės posėdžio protokolinis sprendimo projektas: „Pavesti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai iki Savanoriško gyventojų lėšų kredito įstaigų specialiosiose einamosiose sąskaitose ekonominio įveiklinimo įstatyme numatytos ekonomikos augimo ir ūkio pažangos finansavimo programos įgyvendinimo pradžios konsultuotis su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba siekiant įvertinti, ar įgyvendinant įstatymą nebus suteikta valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.“

| | |
|---|---|
| **PAŽYMĄ PARENGĖ** | Tautvydas Brazdžiūnas |
| | Ekonomikos politikos grupė , patarėjas |